

“Noem Oscar Romero gerust een bekeerling”

Oscar Romero verleent nu al zijn naam aan een nieuwe parochie in Zuid-Oost-Vlaanderen. Pastoor Patrick Derde legt uit hoe de nieuwe heilige een voorbeeld is voor wie armen en zwakken een plaats wil geven.

Geert De Cubber

Toen de nieuwe parochies in het bisdom Gent vanaf 2015 vorm kregen, werd als voorlopige naam gekozen voor “parochie in” gevolgd door de namen van de gemeentes waarin die nieuwe parochie ligt. De meeste combineerden twee of drie namen, maar in de Vlaamse Ardennen ontstond een parochie met een quasi onuitspreekbare en niet te onthouden naam: “Parochie in Horebeke, Ename, Mater, Nederename, Volkegem, Welden, Zwalm”. “Rond die tijd werd net Oscar Romero zalig verklaard”, zegt pastoor Patrick Derde. “Door onze parochie te verbinden met de naam van een ‘heilige van onze tijd’ is, kreeg die nieuwe schwing.”

Bevrijdingstheologie

“Niet dat we Romero’s leven zo goed kenden”, getuigt Derde over de eigen geloofsgroei. “Mijn oudste herinnering aan de naam ligt bij mijn tante Leona. Zij was geboeid door bevrijdingstheologie. Als tiener maakte dat indruk op mij. Met haar ging ik onder meer mee naar de Romerodag op 24 maart, de dag waarop hij in 1980 vermoord werd. Toen ik dan in de hogere jaren van het middelbaar onderwijs les kreeg over ethiek en geweten, werd Romero als uitdrukkelijk voorbeeld genoemd.”

“Ook onze nieuwe parochie kende Romero niet echt goed”, geeft Derde toe. “Maar de inhoud is gaandeweg gekomen. We stellen vast dat zijn naam wel eens valt in een preek. Of in een belangrijke viering tijdens het jaar. Ook de parochieploeg – die we telkens openen met een vormingsmoment – refereert soms aan de figuur van Romero.”

Welkom

Derde probeert die belangstelling voor de Salvadoraanse aartsbisschop te voeden. “Op onze website linken we informatie die we over Romero vinden. En we horen dat dat gelezen wordt. Op infoavonden wordt steevast over hem gesproken. Meestal zeg ik erbij dat mensen welkom zijn als ze zich klein voelen en dat Romero het opnam voor de kleinen en zwakken.”

Verbinding

“Als ik uit eigen ervaring mag spreken: op mijn reizen in Afrika, India en Zuid-Amerika had ik het geluk te gast te zijn aan de lokale keukentafel. Zonder dat ze theologisch geschoold zijn, kennen die mensen bevrijdingstheologie: op zijn minst is dat het besef dat er goed nieuws is voor de armen. Ze begrijpen dat intuïtief”, benadrukt Derde. “Wat me verder aanspreekt in Romero? Als je kijkt naar de realiteit van de nieuwe parochie, stel je vast dat die niet langer samenvalt met de straat. Een nieuwe heilige als Romero kan een grensoverstijgende verbinding brengen. Daar komt nog het volgende bij:

Romero komt op tegen al te neoliberal denken en doet aan politiek, zonder vast te kleven aan een partij. Dat neemt niet weg dat je kritisch stelling tegenover het beleid kan innemen. Toen we hier bijvoorbeeld een gezin hadden dat uitgeprocedeerd was en het land diende te verlaten, heeft een groep mensen zich daar niet bij neergelegd. De hele actie werd gedragen door de parochieploeg. En de pastorij waar ik woon, wordt ook soms gebruikt om onderdak te bieden aan wie het nodig heeft. Dat is allemaal te verbinden met Romero.”

Rutilio Grande

Niet dat de Salvadoraan moet geïdealiseerd worden, beseft ook Derde. “Je mag Romero gerust een bekeerling noemen. Hij maakt een mooie kerkelijke carrière, heult zelfs wat mee met het dictatoriale regime. Maar als zijn goede vriend Rutilio Grande (*een jezuïet die zich in zijn pastorale handelen liet inspireren door de bevrijdingstheologie, nvdr*) in 1977 wordt vermoord, verandert hij de eigen kijk en gaat hij ook daadwerkelijk anders om met de ontwikkelingen in zijn land.”

Oskaar

Het lijkt geen twijfel dat de nieuwe parochie uiteindelijk ook de naam van de nieuwe heilige officieel zal aannemen, nu dat proces van naamgeving voor de nieuwe parochies in het bisdom Gent is opgestart. Overigens duikt de naam al hier en daar op. “Het huis waar ons secretariaat gevestigd is, heet Romerohuis. Daar gaan ook allerlei samenkomsten door. En zes maand na de oprichting van de nieuwe parochie wilden we een Jokri-groep oprichten. Die groep kreeg de naam Jokri Oskaar, met ‘k’ en op zijn Zuid-Oost-Vlaams uitgesproken.”

“De heiligverklaring is een groot moment”, besluit Derde. “En dat moet gepast gevierd worden. Jammer genoeg lukt het niet om op 14 oktober naar Rome te trekken – daarvoor was de aankondiging te laat –, maar op 27 en 28 oktober houden we hier een feestweekend. Dan gaan we bubbels drinken en taart eten. En de homilie zal ook door Romero geïnspireerd zijn.”